

Stortingsmelding om internasjonalisering av utdanning

ANSAs arbeid for kvalitet ved utdanning i utlandet

Dette notatet er utarbeidet som supplement til hovedinnspill oversendt KUF-komiteen i forbindelse med høring om st.meld. 14 den 27.02.09. Se også www.ansa.no/melding.

ANSA har siden 1956 arbeidet for å ivareta norske utenlandsstudenter interesser og behov før, under og etter studiene. Å sikre faglig og relevant utbytte av studieoppholdet er en viktig del av dette arbeidet. For å oppnå dette, kreves det tiltak for kvalitet i mange aspekter av utdanningsløpet.

CODE STUDIEVALG

God veiledning til potensielle utenlandsstudenter er essensielt for å sikre et studievalg som er basert på en grundig vurdering av studiekvalitet. ANSAs infosenter for utdanning i utlandet er den aktøren som driver veiledning om utenlandsstudier i størst skala på nasjonalt plan. Å vurdere kvalitet i de enkelte studietilbud har vært en integrert del av vår veiledningspraksis. I motsetning til private aktører foretar vi i veiledningssituasjoner en reell vurdering av studiekvalitet, ved å gjennomgå viktige kriterier sammen med studenten.

ANSA har i dag rundt 500 frivillige kontaktpersoner på læresteder i over 90 land. Disse fungerer som et utstrakt nettverk for norske studenter og er essensielle for å sikre erfaringsutveksling mellom studentene. Herfra får ANSA også løpende førstehåndsinformasjon om studiesteder verden over.

ANSAs sentrale veiledningstilbud er først og fremst et viktig supplement til den grunnleggende karriereveiledning som skal skje ute på de videregående skolene. Skolerådgiverne må hjelpe studentene til å komme tidlig i gang med søknadsprosesser og kunne vite hvor studentene skal henvises videre for en mer detaljert søknadsveiledning. I kontakt med skolerådgivere opplever ANSA at veiledning om studier i utlandet har vært et nedprioritert felt. Utdanningsdirektoratet fremmet i 2008 forslag om lovendring mht. krav om kompetanseheving for rådgiverne, hvor økt kunnskap og veiledning om studiemuligheter i utlandet er et av kravene. ANSAs mål er i tråd med dette: Vi ønsker å sikre kvalitet i veiledningen om studiemuligheter i utlandet i hele landet.

Prosjekteksempel:

Seminarrekke for å øke skolerådgiveres kunnskap om utdanningsmuligheter i europeiske land

Med dagens ressurser er ANSAs innsats for tilstrekkelig oppfølging av skolerådgivere i hovedsak begrenset til Oslo, Akershus, Østfold og Vestfold. ANSAs mål er å kurse rådgivere i alle fylker i Norge. Hovedstrukturen i dette samarbeidet vil ligge i seminarer. Målet er å gi rådgiverne kjennskap til fagfeltet gjennom opplæring, slik at de selv er i stand til å veilede elevene sine, med fortløpende oppfølging fra ANSA.

ANSA har vinteren 2008/2009 utarbeidet en strategi for landsdekkende kurs-/seminarvirksomhet rettet mot rådgivere i videregående skole for å øke deres kompetanse på veiledning om studier i Europa. I første omgang satses det på 15 samlinger i 15 fylker.

Euroguidance og SIU er blant samarbeidspartnere som er trukket med i prosjektet. Det er søkt om prosjektstøtte fra mobilitetsmidler i Utenriksdepartementet, og iverksettelse forutsetter slik støtte.

En del studenter søker på studieplasser i utlandet gjennom studieagenter. ANSA mener det bør etableres et bransjeorgan for agentvirksomhet i Norge for å unngå at useriøse aktører formidler utdanningstjenester som ikke holder mål eller gir studenter et galt bilde av de aktuelle studiene.

STUDIEINNSATS, TRIVSEL OG GJENNOMFØRING

Undersøkelser fra SSB og NIFU STEP viser at utenlandsstudenter er den gruppen av studenter som jobber mest med studiene og at de har en høyere tilfredshet med utdanningen enn studenter i Norge.

God studentvelferd gir bedre studiekvalitet. Et godt tilbud om faglig og sosialt nettverk, rådgivning og beredskap under studiene, er avgjørende for å håndtere utenomfaglige forstyrrelser og sikre større grad av studenttilfredshet og gjennomføring. ANSA jobber for å tilby utenlandsstudentene et dekkende velferdstilbud på lik linje med det som tilbys studenter i Norge.

Studenter som tar utdanning i utlandet, må tilpasse seg en ny kultur og ny studiesituasjon. I tillegg møter utenlandsstudentene faglige og språklige utfordringer på studiet som mange opplever som krevende. Utenlandsstudenter har derfor behov for et nettverk og apparat rundt seg som kan sikre dem oppfølging og støtte i forbindelse med personlige og praktiske problemer.

ANSA har i dag to rådgivere som assisterer studenter som har problemer med psykisk- eller fysisk helse, bolig, lærested, studieagent, Lånekassen, innenlandske eller utenlandske myndigheter m.m. Tilbudet er ikke forbeholdt ANSAs medlemmer, men omfatter alle norske studenter i utlandet.

I 21 studieland er det opprettet lokale medlemslag av ANSA. Medlemslagene er driftet utelukkende på frivillig basis og sørger for å gi studentene solide faglige og sosiale nettverk. Å sikre studentrettigheter gjennom et godt studentdemokrati er en viktig faktor for kvalitet i utdanning.

FRA UTDANNING TIL JOBB

Langt de fleste utenlandsstudenter kommer tilbake til Norge for å arbeide innen kort tid etter at utdannelsen er avsluttet. Utenlandsstudentene får mer internasjonale jobber og høyere gjennomsnittslønn, men bruker noe lenger tid på jobbsøkning enn studenter utdannet i Norge.

ANSA arbeider for å gjøres studentene i stand til å synliggjøre sin kompetanse overfor arbeidsgivere, og har lenge hatt et utstrakt samarbeid med næringslivet for å skape møteplasser mellom studenter og bedrifter. ANSA arrangerer en rekke fagseminarer og kulturmønstringer både i Norge og utlandet.

ANSA Alumni er et karrierenettverk for hjemvendte utenlandsstudenter og har i dag nærmere 2000 medlemmer. ANSA Alumni arrangerer karriere-workshoper, gründerkurs, mentor-aktiviteter o.l.

ANSA arbeider for å skape forståelse for den ressurs utenlandsstudentene utgjør i kraft av sin internasjonale erfaring, og har bred kontakt med de fleste aktører i arbeidslivet. Det er en viktig trygghet for studenter og arbeidsgivere at det finnes lett tilgjengelig informasjon om godkjenning av utenlandsk utdanning. NOKUTs landdatabase for utenlandsk høyere utdanning er laget i samarbeid med ANSA. Godkjenningssystemet skal gi den grunnleggende kvalitetssikring.

ANSA er, i motsetning til de andre nasjonale studentorganisasjonene, nektet styrerepresentasjon i NOKUT og mener dette bør endres.

OFFENTLIG STØTTE TIL ANSA

ANSA baserer sin drift på medlemskontingent (25 %), næringslivssponsing (25 %) og offentlige tilskudd (50 %). Høsten 2007 foretok Østlandsforskning en evaluering av ANSA på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Hovedkonklusjonen i rapporten var at bruken og nytten av de midler som er tilført organisasjonen, er i tråd med de kriterier og forutsetninger som foreligger.¹

ANSA mottar støtte til informasjonsarbeid over Kap. 2410, post 75 i St.budsjettet og til velferdsarbeid over Kap. 270, post 74. Støtten til informasjonsarbeid har årlig blitt justert opp med en prosentsats som ligger under konsumprisregulering, mens det i støtten til velferdstiltak er foretatt vesentlige kutt.

	Kap. 270, post 74 (Velferdstiltak)	Kap. 2410, post 75 (Tilretteleggingstiltak utd. i utl.)
2006:	2 623 676 kr.	4 530 500 kr.
2007:	2 522 962 kr.	4 703 000 kr.
2008:	2 289 000 kr.	4 906 000 kr.
2009:	2 089 000 kr.	5 122 000 kr.

ANSA står i dag i en økonomisk presset situasjon. Egenkapitalen er på lavest akseptable nivå, og driften går med underskudd. Ulikt alle de andre samskipnadene er ikke ANSA tildelt fri stasjon (kostnadsfrie lokaler, telefon, datatilgang mv.)². En stor del av ANSAs midler går til å dekke dette. Per dags dato tilsvarer husleieomkostninger 850.000 kr./år, voksende med ca. 6 prosent om året.

ANSA ønsker større forutsigbarhet for fremtidig offentlig støtte og ber om at tilskuddet økes med en kompensasjon tilsvarende husleieomkostninger/fri stasjon, slik at vi kan sikre studentene best mulig kvalitet og oppfølging før, under og etter studiene.

¹ ØF-rapport nr. 15/2007, "Evaluering av ANSA", side 8, siste avsnitt.

² F.eks.: verdien av fri stasjon ble av Studentsamskipnaden i Vestfold år 2007 beregnet til en verdi av 1.351.872 kr. Studentsamskipnaden i Vestfold har ca. 4.200 medlemmer – ANSA nesten 9.000. Kilde: Årsrapport, Studentsamskipnaden i Vestfold, side 21 (1.141.400 kr + 210.472 kr.)